

30.12.2018 KL. 14:00

Vinterbaderen, der dykker ned i arkiver

75 år søndag: Kunsthistorikeren Leila Krogh var i 30 år en markant leder af J. F. Willumsens Museum, men koncentrerer sig i sit otium om børnebørnene og et faglitterært forfatterskab

Leila Krogh fik sin første pris, Kroneprisen, i 1984. Siden er det blevet til meget mere hæder i former af legater, priser og medaljer.

LARS OLE KNIPPEL

Kunsthistorikeren Leila Krogh betegner sig som en sand arkivrotte.

Den passionerede vinterbader i snart 40 år har netop afsluttet omfattende ransagninger i Rigsarkivet, hovedstadens arkiver og byggetekniske arkiver til brug for sin nye bog "Hans Dahlerup Berthelsen. En arkitekt og hans bygherrer", der udgives næste år og er kulminationen på seks års researcharbejde inklusiv skriveprocessen.

Idéen til projektet er affødt af, at Leila Krogh bor i ét af Hans Dahlerup Berthelsens huse i Østerled på Østerbro i København. Han levede fra 1881 til 1939.

»Hans huse er kendte, mens hans person er aldeles ukendt i offentligheden,« siger Leila Krogh.

»Derfor blev jeg nysgerrig og ønskede at vide mere om den mand, som havde tegnet mit hus. Han var aktiv ved tegnebrættet fra 1910'erne til sin død i en periode, hvor byggeriet havde gode vilkår og mulighed for udfoldelse. I bogen præsenterer jeg tillige hans bygherrer, hvoraf to bestilte 9 og 10 større byggerier, ligesom jeg diskuterer bygherrebegrebet i en periode, hvor den første spæde planlovgivning så dagens lys. Det må konstateres, at uden bygherrer ingen arkitekter, og bygherrernes rolle har hidtil været underbelyst i den eksisterende faglitteratur.«

I Weilbachs Kunstnerleksikon optræder omkring 15 byggerier fra Hans Dahlerup Berthelsens hånd, men Leila Kroghs undersøgelser afslører, at værkfortegnelsen i dag er oppe på omkring 50 byggerier.

Interessen for arkitektur og byggekultur fik Leila Krogh, der blev magister i kunsthistorie fra Københavns Universitet 1975, allerede i studietiden, hvor hun havde job i Det Særlige Bygningssyn. Før hun tiltrådte som direktør for J. F. Willumsens Museum i Frederikssund i 1973, blev hun fortrolig med grafikken på Den Kgl. Kobberstiksamling. I to omgange var hun en dynamisk og fremsynet leder på kunstmuseet i Frederikssund, hvor hun forestod udvidelsen i 2005. I alt 30 års lederskab i Willumsens frodige produktion inden for maleri, grafik, skulptur, keramik og arkitektur.

Formand for Informations Venner

Leila Kroghs faglitterære forfatterskab omhandler flere titler med rod i Willumsens breve og udsmykninger samt andre af hans alsidige gøremål. Sammen med sin nu afdøde mand, Informations forhenværende chefredaktør Torben Krogh, har Laila Krogh skrevet værket "Willumsen og Hørup. Et politisk monument".

Af Leila Kroghs cv fremgår en aktiv indsats i en række bestyrelser med relevans til hendes kunsthistoriske virke. Hun var kommissær for Poul Gernes' udstilling på Biennalen i Venedig 1988 og fungerede som DSB's kunstneriske konsulent i perioden 1993-2000.

Man skal ikke tale længe med Leila Krogh, før hun varmt beretter om sine seks børnebørn og "barnet" Informations Venner", som hun de seneste fem år har været formand for, og i hendes tid er medlemstallet fordoblet. Den feterede skuespillerinde Clara Pontoppidan var foreningens første formand ved starten i 1951, da den gamle modstandsavis led under økonomiske trængsler. Ved sin side havde hun de tidligere modstandsfolk, forfatteren Martin A. Hansen og advokaten Per Federspiel. Og i anledning af 75-året for stifteren Børge Outzses første dupliserede Informationer har venneforeningen netop udgivet bogen "Hele verden forfra. Dagbladet Information 1993-2018".

Leila Krogh fik sin første pris, Kroneprisen, i 1984. Siden har det regnet med hæder: Billedhuggeren, prof. Gottfred Eickhoff og Hustrus, maleren Gerda Eickhoffs Fonds legat, Robert Hirschsprungs mindelegat, Ole Haslunds Kunstnerfond, Frederiksborg Amts Museumspris, Hrymfaxes jubilæumspris, Bikubens Museumslegat, Blå abe-prisen, Kunstkritikerprisen samt N L Høyen Medalje i 2007.

